

РЕПУБЛИКА СРБИЈА			
УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ			
Ниш, Трг Краља Александра Ујединитеља 11 фах 121			
ПРИМЉЕНО: 02. 11. 2023			
Орг.јед.	Број	Прилог	Вредност
01	1892		

**КАТЕДРИ ЗА НАЦИОНАЛНУ ЕКОНОМИЈУ И ФИНАНСИЈЕ ЕКОНОМСКОГ
ФАКУЛТЕТА У НИШУ**

Одлуком Изборног већа Економског факултета Универзитета у Нишу број 04-1636 од 28.09.2023. године, именовани смо за чланове Комисије за писање извештаја о пријављеним кандидатима на конкурс за избор асистената са докторатом за ужу научну област *Привредни развој и економска политика на Економском факултету у Нишу*.

На расписаном конкурсу, објављен у дневном листу „Новости”, 4. октобра 2023. године, за избор асистената са докторатом за ужу научну област *Привредни развој и економска политика* пријавио се један кандидат – др Ивана Филиповић.

На основу увида у приложени конкурсни материјал, у складу са Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Економског факултета у Нишу, подносимо следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. Биографија и подаци о професионалију каријери

Др Ивана Филиповић је рођена 14.04.1989. године у Нишу. Основну и средњу школу (гимназију) завршила је у Нишу као ћак генерације и носилац Вукове дипломе. Основне академске студије на Економском факултету Универзитета у Нишу уписала је 2008. године, завршила 2012. године са просечном оценом 9,38 и стекла звање дипломирани економиста. Исте године уписала је мастер академске студије на Економском факултету Универзитета у Нишу које је завршила 2013. године са просечном оценом 10. Мастер академске студије на Економском факултету Универзитета у Нишу уписала је 2018. године, смер Менаџмент у туризму. Мастер рад под називом „Екотуризам у функцији очувања квалитета животне средине“, из предмета Туризам и животна средина, одбранила је 2020. године на Економском факултету Универзитета у Нишу са оценом 10. Докторске академске студије уписала је 2013. године на Економском факултету Универзитета у Нишу, модул Макроекономија, и завршила са просечном оценом 10,00. Докторску дисертацију под називом „Ефекти интегрисања еколошких мера у Заједничку пољопривредну политику Европске уније“ одбранила је 2023. године на Економском факултету Универзитета у Нишу.

У току основних академских студија била је стипендиста Министарства омладине и спорта Републике Србије (Фонд за младе таленте). Године 2011. добила је захвалницу за учешће на пројекту „Маркетинг концепт“, чији је носилац студенска организација AIESEC Ниш. Исте године учествовала је на семинару „Франшизинг - кључ успеха у кризним временима“, у организацији студентске асоцијације Економског факултета, Привредне коморе Србије и Регионалне привредне коморе Ниша. Школске 2011/2012 године обавила је две стручне праксе, од тога једну у маркетиншкој агенцији AdverCity, а другу у компанији Нинет. Из предмета из у же научне области - Привредни развој и економска политика, током основних академских студија остварила је следеће оцене: Аграрни менаџмент – 10, Економика индустрије – 10, Трговински менаџмент – 10 и Национална економија – 9.

За време трајања мастер академских студија била је стипендиста Министарства омладине и спорта Републике Србије – Доситеја стипендија. Из предмета Туризам и животна средина и Регионална економија, који припадају ужој научној области Привредни развој и економска

политика, током мастер академских студија, остварила је оцену 10. Током докторских академских студија била је стипендиста Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије у трајању од шест година, почев од 2014. године. Из предмета Аграрна политика ЕУ и Индустриска економија, који припадају ужој научној области Привредни развој и економска политика, током докторских академских студија остварила је оцену 10.

Претходних година учествовала је на бројним семинарима, домаћим и међународним конференцијама, курсевима, форумима и саветовањима. Аутор је и коаутор четрдесет шест научних радова који су публиковани у научним часописима и зборницима радова, као и поглављима у монографијама међународног значаја. Као млади истраживач била је ангажована на пројекту „Унагређење конкурентности јавног и приватног сектора умрежавањем компетенција у процесу европских интеграција Републике Србије“ у периоду од 2014. до 2018. године, који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Од 2020. године је укључена, као истраживач, на пројекту „Дигитална трансформација у функцији привредног развоја Републике Србије“, чији је носилац Економски факултет Универзитета у Нишу.

У својству сарадника у настави ван радног односа била је ангажована на Економском факултету у Нишу у извођењу часова вежби из предмета Аграрни менаџмент и Менаџмент у туризму током школских година 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018 и 2018/2019. Просечна оцена добијена од стране студената за извођење часова вежби из наведених предмета за школску 2015/2016 годину је 4,79, 2016/2017 годину 4,91 док је за 2017/2018 годину 4,92. Од 2019. године запослена је на Економском факултету Универзитета у Нишу у звању сарадник у настави за ужу научну област Привредни развој и економска политика. Школске 2019/2020 године изводила је часове вежби из следећих предмета: Аграрни менаџмент, Менаџмент у туризму, Економика индустрије, Индустриски менаџмент, Економика туризма, Национална економија, Економска политика и Регионална географија света. Просечна оцена добијена од стране студената за извођење часова вежби из свих наведених предмета током школске године 2019/2020 била је 4,50.

У звање асистента за ужу научну област Привредни развој и економска политика изабрана је 2020. године на Економском факултету Универзитета у Нишу. Од школске 2020/2021 године изводи вежбе из следећих предмета: Аграрни менаџмент, Менаџмент у туризму и хотелијерству, Економика индустрије, Индустриски менаџмент, Економика туризма, Национална економија и Економска политика. Током извођења часова вежби из предмета Менаџмент у туризму организовала је више година за редом студентске посете Сајму туризма, хотелу My place, New City и туристичкој агенцији Aerotours. Од стране студената за извођење часова вежби током протеклих школских година оцењена је просечном оценом 4,53 (2020/2021), односно 4,54 (2021/2022).

Поред научног рада, активна је и у друштвеној заједници. Вишегодишњи је члан Друштва економиста Ниша. У оквиру Друштва економиста Ниша има функцију оверивача записника са седница. Од стране Друштва економиста Ниша 2016. године била је укључена у организовање Првог нишког саветовања младих економиста Ниша и округлог стола на тему „Предузетништво, раст конкурентности и развој југоисточне Србије“. Поред овога, током 2017. године у оквиру активности Већа научног семинара Економског факултета у Нишу ангажована је у организацији округлог стола на тему „Туристички производ Јужне и Источне Србије“. Исте године, била је укључена у представљање Економског факултета Универзитета у Нишу на Сајму образовања који су организовали град Ниш и Национална служба за запошљавање.

Почев од 2019/2020 године учествовала је у организацији научног скупа „Регионални развој и демографски токови земаља Југоисточне Европе“ и међународне научне конференције, чији је организатор Економски факултет Универзитета у Нишу. У својству секретара Катедре за националну економију и финансије била је до марта 2023. године. Претходних години била је укључена у ваннаставне активности на Економском факултету Универзитета у Нишу као члан Комисије за попис средстава и извора средстава (2019., 2020., 2021.), Комисије за упис студената у

И годину основних академских студија школске 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 године, Радне групе за израду плана интегритета у трећем циклусу, бирачког одбора на изборима за Студентски парламент и тима за промоцију Економског факултета Универзитета у Нишу.

Говори енглески и немачки језик. Поседује европску лиценцу о сертификованом знању коришћења компјутера ECDL certificate (CS 040095).

2. Преглед научног и стручног рада

Резултате научно-истраживачког и стручног рада кандидаткиње Иване Филиповић чине 46 научна рада публикована у научним часописима и зборницима радова (34 до избора у звање асистента и 12 након избора у наведено звање) и одбрањена докторска дисертација:

A) Радови објављени до избора у звање асистента

Радови у тематским зборницима међународног значаја (M14)

1. Đekić, S., Ilić, I. (2015) Sustainable agriculture and rural development in current and future EU member states, In: B. Krstić and Z. Paszek (Ed) *The determinants of competitiveness, Improving the Efficiency and Competitiveness of Enterprises and National Economies – problems, factors, determinants, strategies and solutions*, 47-60, UDC 502.131.1:338.43(4-672EU) University of Niš, Faculty of Economics, Andrezj Frycz Modrzewski Krakow University, ISBN: 978-86-6139-113-2 (M14)
2. Jovanović, S., Ilić, I. (2017) Regional features of tourism and hotel industry in the Republic of Serbia, In: Cvijanović D. et al. (Ed) *Tourism in function of development of the Republic of Serbia - Tourism product as a factor of competitiveness of the Serbian economy and experiences of other countries*, 538-555, University of Kragujevac, Faculty of Hotel Management and Tourism in Vrnjačka Banja, ISBN 978-86-89949-21-6 (M14)
3. Jovanović, S., Ilić, I. (2017) Directions of development of SPA tourism and hotel industry in Republic of Serbia, In: B. Krstić (Ed) *Enhancing micro and macro competitiveness – possibilities and limitations*, 59-77, UDC 338.48-6:615.8(497.11) University of Niš, Faculty of Economics, ISBN: 978-86-6139-138-5 (M14)

Радови у националним часописима међународног значаја (M24)

4. Ilić, I., Jovanović, S., Janković-Milić, V. (2016) Forecasting corn production in Serbia using ARIMA model, *Economics of Agriculture*, 4/2016, 1141-1156. UDC 338.43:63 ISSN 0352-3462 (M24)
5. Ilić, I., Krstić, B., Jovanović, S. (2017), Environmental performances of agriculture in the European Union countries, *Economics of Agriculture*, Vol (64) 1, 41-55, ISSN 0352-3462 (M24)

Саопштења са међународних скупова штампана у целини (M33)

6. Eraković, E., Ilić, I., Milojić, M. (2013) Primena CRM sistema radi повећања квалитета пословања предузећа, *XVI Međunarodna konferencija - Upravljanje kvalitetom i pouzdanošću*, Istraživački centar DQM, Prijevor, Beograd 149-153. ISBN: 978-86-86355-14-0 (M33)

7. Eraković, E., Ilić, I., Milojić, M. (2013) The global economic crisis on the health sector in Serbia, *International Scientific Conference: The Global Economic Crisis and the future of European integration*, 249-261, UDC 338.124.4:614.2 (497.11) University of Niš, Faculty of Economics, Niš, ISBN: 978-86-61-39-085-2 (M33)
8. Jovanović, S., Ilić, I. (2014) Značaj razvoja zdravstvenog turizma za unapredjenje kvaliteta života, *XVII Međunarodna konferencija - Upravljanje kvalitetom i pouzdanošću*, Istraživački centar DQM Prijevor, Beograd, 235-240. ISBN:978-86-86355-16-4 (M33)
9. Ilić, I., Mladenović, J., Kostić, Z. (2015) Ljudski resursi kao generator ekonomskog razvoja, *Naučno stručna konferencija sa međunarodnim učešćem, Jahorinski poslovni dani – Turizam u funkciji ekonomskog razvoja*, Ekonomski fakultet Pale, Jahorina, 403-410, ISSN:2303-6168 (M33)
10. Đekić, S., Jovanović, S., Ilić, I. (2015) Impact of changes in ownership structure on the quality of services in SPA tourism in Serbia, *6th International conference - Life cycle engineering and management*, Research Center of Dependability and Quality Management DQM, Prijevor, 118-124. ISBN:978-86-86355-19-5 (M33)
11. Jovanović, S., Ilić, I., Vučić, V. (2015) Analiza uticaja poljoprivrede na kvalitet životne sredine prema EPI metodologiji, *XVIII Međunarodna konferencija IDQM - Upravljanje kvalitetom i pouzdanošću*, Istraživački centar za upravljanje kvalitetom i pouzdanošću DQM, Prijevor172-178.ISBN:978-86-86355-18-8 (M33)
12. Kostić, Z., Ilić, I., Mladenović, J. (2016) Konsekvene procesa globalizacije na ekološke performanse i privredni razvoj, *Globalisation challenges and the socialemconomic environment of the EU*, Faculty of Business and Management Sciences Novo mesto, Faculty of Business, Management and Informatics Novo mesto, Novo mesto, 267-275, ISBN 978-961-6770-35-4 (M33)
13. Mladenović, J., Ilić, I., Kostić Z. (2016) Modeling the unemployment rate at the EU level by using Box-Jenkins methodology, *EBEEC Conference Proceedings*, The Economies of Balkan and Eastern Europe Countries in the changed world EBEEC 2016, KnE Social Sciences, 1-13 DOI 10.18502/kss.v1i2.643 (M33)
14. Jovanović, S., Ilić, I. (2016) Trendovi i perspektive razvoja organske poljoprivredne proizvodnje u svetu i Srbiji, *XIX Međunarodna konferencija IDQM - Upravljanje kvalitetom i pouzdanošću*, Istraživački centar za upravljanje kvalitetom i pouzdanošću DQM, Prijevor 464-470, ISBN:978-86-86355-31-7 (M33)
15. Ilić, I., Jovanović, S., Janković-Milić, V. (2016) Analiza ljudskih resursa u funkciji povećanja konkurenčne prednosti sektora turizma evropskih zemalja, *Second international scientific-business conference LIMEN 2016 - Leadership & Management: Integrated Politics of Research and Innovations*, Association of Economists and Managers of the Balkans, Belgrade, Serbia; Faculty of Engineering Management - Belgrade, Serbia; Modern Business School - Belgrade, Serbia; Faculty of Business and Management Sciences - Novo Mesto, Slovenia; Faculty of Business Management and Informatics - Novo Mesto, Slovenia; Business Academy Smilevski - BAS, Skopje, Macedonia; BAS Institute of Management, Bitola, Macedonia, 43-50, ISBN 978-86-80194-05-9, COBISS.SR-ID 229459724 (M33)
16. Ilić, I., Jovanović, S. (2017) Finansiranje Zajedničke poljoprivredne politike Evropske unije – bitne odlike, *Third international scientific-business conference LIMEN 2017 - Leadership & Management: Integrated Politics of Research and Innovations*, Association of Economists and Managers of the Balkans, Belgrade, Serbia; Faculty of Engineering Management - Belgrade, Serbia; Modern Business School - Belgrade, Serbia; Faculty of Business and Management Sciences - Novo Mesto, Slovenia;

- Faculty of Business Management and Informatics - Novo Mesto, Slovenia; Business Academy Smilevski - BAS, Skopje, Macedonia; BAS Institute of Management, Bitola, Macedonia, 762-769, ISBN 978-86-80194-09-7, COBISS.SR-ID 256917772 (M33)
17. Vučić, V., Ilić, I. (2017) Uticaj emigracionih tokova na konkurentnost privrede Republike Srbije, *Društveno-političke i ekonomskе implikacije procesa migracijа*, 363-372, Univerzitet Union – Nikola Tesla, Beograd, Fakultet za pravo, bezbednost i menadžment “Konstantin Veliki”, Niš, ISBN:978-86-6113-047-2 (M33)

Радови у тематским зборницима националног значаја (M45)

18. Kostić, Z., Ilić, I., Mladenović, J. (2014) Uticaj evropskih integracija na spoljnotrgovinsku razmenu Srbije, *Stanje i perspektive ekonomsko – finansijskih odnosa Srbije sa inostranstvom*, Ekonomski fakultet u Kragujevcu, Ekonomski fakultet u Beogradu, Naučno društvo ekonomista Srbije, Kragujevac 221-235, ISBN:978-86-403-1384-1 (M45)

Радови у врхунским часописима националног значаја (M51)

19. Jovanović, S., Janković-Milić, V., Ilić, I. (2015) Health and hygiene importance for the improvement of tourism sector competitiveness in Serbia and the countries in the South East Europe, *Procedia – Economics and Finance*, Elsevier, Vol:19, 373-382. ISSN:2212-5671, doi: 10.1016/S2212-5671(15)00038-6 (M51)
20. Jovanović, S., Đekić, S., Ilić, I. (2015) Analysis of cultural resources of SouthEast European countries as a factor of tourism competitiveness, *Economic themes*, Faculty of Economics, Niš Vol:53 (2), 230-246. ISSN 2217-3668, DOI: 10.1515/ethemes-2015-0013 (M51)
21. Ilić, I., Hafner, P. (2015) Environmental aspects of the process of globalization – negative implications and crisis, *Facta Universitatis Series: Economics And Organization*, Vol:12(2), 109-120. UDC 502:055.44, University of Niš, ISSN 0354-4699 (M51)
22. Kostadinović, I., Kostić, Z., Ilić, I. (2015) Competitiveness and developmental trends of the new industrial policy of the Republic of Serbia, *Facta Universitatis Series: Economics And Organization*, Vol:12(2), 129-142. UDC 338.45.01(497.11) University of Niš, ISSN 0354-4699 (M51)
23. Kostadinović, I., Ilić, I., Kostić, Z. (2015) Clusters – a specific form of connecting business entities in order to improve the market position, *Hyperion Economic Journal*, Vol: 3(3), 46-54. ISSN 2343-7995 (M51)
24. Jovanović, S., Ilić, I. (2016) Infrastructure as important determinant of tourism development in the countries of Southeast Europe, *Ecoforum Journal*, Vol: 5(1), 288-294. ISSN: 2344 – 2174 (M51)
25. Jovanović, S., Ilić, I. (2017) The most important goals of sustainable development and environmental policy in the European union and the Western Balkan countries, *Ecoforum Journal*, Volume 6, Issue 1(10) (M51)

Радови у истакнутим националним часописима (M52)

26. Ilić, I. (2016) Analysis of consumption of organic products in Nišava district, *Ekonomika*, Vol:62(2), 167-178. ISSN 0350-137X, doi: 10.5937/ekonomika16021671 (M52)

27. Ilić, I., Nikolić A., (2018) Implications of modern technology development for the tourism sector of the Republic of Serbia, *Ekonomika*, Vol 64(1), 37-52, ISSN 0350-137X, <https://ekonomika.org.rs/sr/PDF/ekonomika/2018/Ekonomika-1-2018.pdf> (M52)

Рад у националном часопису (53)

28. Ilić, I., Kostić, Z., Mladenović, J. (2016) Struktura troškova tokom životnog ciklusa proizvoda u funkciji održive proizvodnje, *Ekonomski vidici*, 4/2016, 319-331. ISSN 0354-9135 UDK-33 COBISS.SR-ID 116154887 (M53)

Саопштења са скупова националног значаја штампана у целини (M63)

29. Jovanović, S., Ilić, I. (2014) Analiza strateških opredeljenja poljoprivrede i ruralnog razvoja Srbije i Evropske unije, *Regionalni razvoj i demografski tokovi zemalja Jugoistočne Evrope*, 565-574, UDK 338:43(497.11+4-672EU), Univerzitet u Nišu, Ekonomski fakultet, Niš, ISBN: 978-86-6139-092-0 (M63)
30. Mladenović, J., Kostić, Z., Ilić, I. (2014) Posledice svetske ekonomske krize na konkurentnost zemalja bivše Jugoslavije, *Ekonomija i kriza – Treba li nam novi odgovor*, Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom Sarajevu, Višegrad 447-457. ISBN 978-99976-610-1-2 (M63)
31. Kostić, Z., Mladenović, J., Ilić, I. (2015) Globalni trendovi održive industrijske politike Evropske unije, *Nacionalna ekonomija u uslovima savremene globalizacije*, Ekonomski fakultet Pale, Višegrad (M63)
32. Jovanović, S., Ilić, I. (2015) Ekonomski efekti i perspektive razvoja turizma zemalja Zapadnog Balkana, *Regionalni razvoj i demografski tokovi zemalja Jugoistočne Evrope*, 163-174. UDK 338:48:33(497), Univerzitet u Nišu, Ekonomski fakultet, Niš, ISBN:978-86-6139-104-0 (M63)
33. Jovanović, S., Ilić, I. (2017) Turistička infrastruktura kao determinanta konkurentnosti turizma Republike Srbije, *Regionalni razvoj i demografski tokovi zemalja Jugoistočne Evrope*, 353-360. UDK 339:137.2:338.48(497.11), Univerzitet u Nišu, Ekonomski fakultet, Niš, ISBN: 978-86-6139-140-8 (M63)

Некатегорисани рад

34. Eraković, E., Ilić, I., Milojić, M. (2013) Finansijska kriza – prepreka proširenju Evropske Unije? VII seminar studenata FPN-a, *Zapadni Balkan nakon proširenja 2013.*, Fakultet političkih nauka Beograd, Centar za društveni dijalog i regionalne inicijative, Kopaonik

Б) Радови објављени након избора у звање асистента

Радови у међународним часописима (M23)

35. Ilić, I., Jovanović, S., Vučić, V. (2022) Environmental quality as a determinant of the competitiveness and the development of ecotourism in the Republic of Serbia, *Theme*, Vol: XLVI (4), 1011-1028. ISSN: 1820-7804, DOI: <https://doi.org/10.22190/TEME220309053I> (M23)

Радови у националним часописима међународног значаја (M24)

36. Radukić S., Jovanović S., Petrović Randelović, M., Kostić, Z., Ilić, I. (2023) Relationship between price competitiveness, tourist arrivals, and tourism receipts in European countries, *Serbian Journal of Management*, Vol: 18 (1), 153-165, DOI: 10.5937/sjm18-34886 (M24)

Саопштења са међународних скупова штампана у целини (M33)

37. Jovanović, S., Ilić, I. (2020) Smart tourism – the digital revolution in the tourism sector, *International Scientific Conference: Digital economy: chances, risks, sustainable development*, 183-191, University of Niš, Faculty of Economics ISBN: 978-86-6139-204-7 COBISS.SR-ID 28096265 (M33)
38. Ilić, I., Kostić, Z. (2021) Sustainable Tourism in the Context of Environmental Economics. *EBEEC Conference Proceedings*, The Economies of Balkan and Eastern Europe Countries in the changed world EBEEC 2021, KnE Social Sciences, 242-255. DOI: 10.18502/kss.v5i9.9897, ISSN 2518-668X (M33)
39. Ilić, I., Kostić, Z. (2022) Economic effects of health crises on tourism sector competitiveness, *International Scientific Conference: Post-pandemic economic challenges*, 183-191, University of Niš, Faculty of Economics, ISBN: 978-86-6139-228-3 COBISS.SR-ID 82962185 (M33)
40. Kostić, Z., Ilić, I. (2022) The Economic Potential of the Urban Agriculture in Smart Cities, *20th International Conference on Thermal Science and Engineering of Serbia*, 601-606, University of Niš, Faculty of Mechanical Engineering, Department of Thermal Engineering and Society of Thermal Engineers of Serbia, ISBN: 978-86-6055-163-6 (M33)

Радови у тематским зборницима националног значаја (M45)

41. Ilić, I., Jovanović S. (2021) Transformacija poljoprivredne proizvodnje primenom tehnologije Poljoprivreda 4.0, U: Đukić, T., Radenković Jocić, D. (redaktori) *Digitalna transformacija u funkciji privrednog razvoja Republike Srbije*, 233-248, COBISS.SR-ID 55227657 Univerzitet u Nišu, Ekonomski fakultet, ISBN: 978-86-6139-220-7 (M45)
42. Ilić, I., Jovanović S. (2022) Regenerativna poljoprivreda - put ka održivoj poljoprivrednoj proizvodnji, U: Đukić, T., Radenković Jocić, D. (redaktori) *Digitalna transformacija u funkciji privrednog razvoja Republike Srbije*, 239-251, COBISS.SR-ID 81335305, Univerzitet u Nišu, Ekonomski fakultet, ISBN: 978-86-6139-229-0 (M45)

Радови у врхунским часописима националног значаја (M51)

43. Ilić, I., Jovanović S., Petrović Randelović, M. (2022) Relationship between climate change and agriculture at the EU level, *Economic themes*, Vol:60 (3), 323-342. ISSN: 2217-3668, DOI: 10.2478/ethemes-2022-0018 (M51)

Саопштења са скупова националног значаја штампана у целини (M63)

44. Ilić, I., Jovanović S. (2021) Analiza međuzavisnosti poljoprivredne proizvodnje i kvaliteta životne sredine u zemljama Istočne Evrope, *Regionalni razvoj i demografski tokovi zemalja Jugoistočne Evrope*, 403-412, Univerzitet u Nišu, Ekonomski fakultet, Niš, COBISS.SR-ID 40764681, ISBN: 978-86-6139-215-3 (M63)
45. Jovanović S., Bošković, G., Ilić, I. (2022) Implikacije pandemije Covid 19 na sektor turizma u zemljama Zapadnog Balkana i novi pristup delovanja u kriznim situacijama, *Regionalni razvoj i demografski tokovi zemalja Jugoistočne Evrope*, 229-237, Univerzitet u Nišu, Ekonomski fakultet, Niš, COBISS.SR-ID 68456713, ISBN: 978-86-6139-226-9 (M63)
46. Jovanović S., Bošković, G., Ilić, I. (2023) Uticaj svetske zdravstvene krize na stopu popunjenoosti hotelskih smeštajnih kapaciteta u Srbiji i zemljama u okruženju, *Regionalni razvoj i demografski tokovi zemalja Jugoistočne Evrope*, 475-484. Univerzitet u Nišu, Ekonomski fakultet, Niš (M63)

Одбрањена докторска дисертација (M70)

47. Ilić, I. (2023). Efekti integrisanja ekoloških mera u Zajedničku poljoprivrednu politiku Evropske unije, Niš: Ekonomski fakultet.

На основу анализе објављених радова, Комисија је дошла до закључка да они могу да се окарактеришу као релевантни за научну област за коју је расписан конкурс. Тако, кандидаткиња у својим радовима успешно презентира актуелне концепте из области аграрне економије, руралног развоја, туризма, одрживог развоја, политике регионалног развоја, политике пољопривредне производње и заштите животне средине. Такође, приложени радови се могу окарактерисати као истраживачки јер кандидаткиња користи квантитативне технике како би поткрепила истраживање и што релевантније приказала достигнуте резултате предмета истраживања. Комисија у овом Извештају анализира најзначајније радове кандидаткиње.

Бавећи се *анализом развоја сектора пољопривреде* у Србији и Европској унији, кандидаткиња у раду „*Анализа стапајеших одредељења пољопривреде и руралног развоја Србије и Европске уније*“ анализира нека реформска решења и измене које се предлажу у области пољопривреде и руралног развоја у наступајућем периоду у Европској унији и Србији. Циљ рада је анализа усклађеност циљева и приоритета којима тежи српска пољопривреда са онима који су презентовани у новој реформи Заједничке аграрне политике Европске уније. У раду „*Финансирање Заједничке пољопривредне политике Европске уније – битне одлике*“ кандидаткиња анализира изворе финансирања Заједничке пољопривредне политике Европске уније, као и њихове уделе и промене у укупном буџету Европске уније. Уочено је да део буџета Европске уније, намењен пољопривреди земља чланица заузима најзначајније место у националним буџетима. Поред аграрног буџета, као извора финансирања Заједничке пољопривредне политике, посматрају се и фондови који су намењени за финансирање пољопривреде и руралног развоја, као и њихови удели у укупном буџету Европске уније.

Циљ рада „*Analysis of consumption of organic products in Nišava district*“ је да се анализира потрошња органских производа у Нишавском округу применом метода мултиваријационе анализе. Резултати до којих се дошло путем истраживања указују на постојање тренда раста органске производње и повећања потрошње органских производа. Органска пољопривреда је предмет истраживања и у раду „*Трендови и перспективе развоја органске пољопривредне производње у свetu и Србији*“ Рад је посвећен разматрању одрживе пољопривредне производње као једине прихватљиве услед нагомилавања еколошких проблема подстакнутим конвенционалним начином пољопривредне производње. Истиче се значај органске пољопривредне производње, као еколошки одрживог начина производње, при употреби ограничених природних ресурса. Перспективе и трендови органске пољопривредне производње огледају се кроз обим конвертованих

пољопривредних површина, број произвођача, остварене вредности од овог вида производње, као и укључености у међународне токове пољопривредних производа.

Кандидаткиња истражује и улоју пољопривреде у заштићеној животинској средини, где се истиче важна функција пољопривреде и значај концепта одрживе пољопривреде и руралног развоја за очување природне средине и њеног квалитета и за будуће генерације. Важност примене концепта одрживог развоја у сектору пољопривреде и руралног развоја истакнута је у раду „*Sustainable agriculture and rural development in current and future EU member states*“. С тим у вези, утврђено је да земље Европске уније имају водеће позиције на ранг листи земаља широм света према вредности Индекса еколошких перформанси. Кандидаткиња се бави и анализом еколошких перформанси пољопривреде земаља Европске уније. У раду „*Environmental performances of agriculture in the European Union countries*“ истражују се еколошке перформансе на нивоу Европске уније, са посебним нагласком на еколошке перформансе пољопривреде. Еколошке перформансе пољопривреде су анализиране на основу података о Индексу перформанси животне средине за област - пољопривреда. Циљ овог истраживања је био класификација земаља Европске уније у хомогене групе према нивоу постигнутих еколошких перформанси пољопривреде. Примена савремених технологија присутна је и у сектору пољопривреде што се приказује кроз рад „*Трансформација пољопривредне производње применом технологије Пољопривреда 4.0*“ у којем су приказани потенцијали четврте индустријске револуције у пољопривреди. У раду је истакнуто да је превазилажење бројних изазова који се намећу пред пољопривредну производњу могуће применом Пољопривреде 4.0 која обезбеђује примену бројних иновација, пораст пољопривредне производње, повећање продуктивности и заштиту животне средине. Уједно, запажено је да су нека од технолошких достигнућа, која све више налазе примену у сектору пољопривреде, роботи и дронови. Надовезујући се на примену модерних технолошких иновација у пољопривреди, рад под називом „*Регенеративна пољопривреда – пут ка одрживој пољопривредној производњи*“ анализира предности примене регенеративне пољопривредне праксе, као одговора на одрживу пољопривредну производњу и глобалну безбедност хране.

У оквиру теме везане за сектор туризма, кандидаткиња анализира перспективе развоја туризма земаља Западног Балкана, факторе за унапређење конкурентности туристичког система, регионалне карактеристике туризма и хотелијерства у Србији, утицај савремених технологија на развој сектора туризма, економске ефекте деловања здравствених криза на овај сектор, као и утицај дигитализације. Предмет истраживања у раду „*Health and hygiene importance for the improvement of tourism sector competitiveness in Serbia and the countries in the South East Europe*“ јесте сагледавање конкурентности путовања и туризма у Србији на основу здравља и хигијене, који су од пресудне важности за многе туристе приликом избора дестинације и посете неке земље. Кроз рад се настоји да се увиди колики је утицај здравља и хигијене на конкурентност, као и које су то компоненте које би требало побољшати ради повећања туристичке конкурентности. Разматрање везе између расположиве инфраструктуре и достигнутог нивоа развоја туризма предмет је истраживања у раду „*Infrastructure as important determinant of tourism development in the countries of Southeast Europe*“. У раду се констатује да будући развој туризма зависи од интензивног улагања у инфраструктуру и њене модернизације. Стoga, анализирана је повезаност између туристичке конкурентности путовања и туризма у земљама Југоисточне Европе и нивоа конкурентности туристичке инфраструктуре. Закључује се да је повећање броја хотелских соба фактор који у великој мери доприноси повећању нивоа туристичке конкурентности посматране групе земаља. Конкурентност у сектору туризма разматра се и у раду „*Analysis of cultural resources of SouthEast European countries as a factor of tourism competitiveness*“. Рад сагледава допринос културних ресурса развоју туристичке дестинације помоћу анализе Индекса конкурентности путовања и туризма. Културни ресурси директно утичу на туризам, али јавља се и инверзан однос утицаја туризма на културне ресурсе, који постају важан чинилац за избор туристичке дестинације. Кроз рад је испитано колики је утицај културних ресурса на конкурентност, као и које су то компоненте Индекса које би требало побољшати ради унапређења конкурентности. Сагледавање дејства

здравствене кризе на сектор туризма у фокусу је радова „*Economic effects of health crises on tourism sector competitiveness*“, „*Импликације ћандемије Covid 19 на сектор туризма у земљама Западног Балкана и нови приступ деловања у кризним ситуацијама*“ и „*Утицај свећске здравствене кризе на стапу итогуношћи хотелских смештајних капацитета у Србији и земљама у окружењу*“. Дејство здравствене кризе прати се преко промене конкурентности сектора туризма и отпорности самог сектора на изненадне ситуације која доводе до битних промена у функционисању туризма у националним привредама. Рад „*Relationship between price competitiveness, tourist arrivals, and tourism receipts in European countries*“ разматра ценовну конкурентност и прилив туриста у европским земљама. Спроведено истраживање је показало да европске земље нису хомогене у погледу конкурентности цена у туризму и да земље са низким нивоом ценовне конкурентности привлаче већи број туриста, што обезбеђује и више приходе од туризма.

Предмет истраживања у раду „*Directions of development of SPA tourism and hotel industry in Republic of Serbia*“ јесте анализа нивоа развијености бањског туризма у Србији и пројекција будућих туристичких кретања и коришћења хотелских капацитета у бањским местима. Циљ рада је извршити анализу кретања броја гостију и ноћења у периоду од 2011-2015. године, али и броја и структуре хотела у бањским местима. Поред тога, циљ рада је указати на савремене тенденције у развоју бањског туризма, понуду нових туристичких производа и значај квалитета услуга које пружају хотели за будући развој бањског туризма, као дела здравственог туризма. Регионалне карактеристике туристичке понуде у Србији предмет су анализе и у раду „*Regional features of tourism and hotel industry in the Republic of Serbia*“. Циљ рада је анализа могућности даљег развоја туризма и хотелијерства, пратећи остварени број ноћења по смештајним објектима и категоријама објекта. У раду се констатује доминација Београдског региона према укупном броју хотела и гарни хотела, али и регије Јужне и Источне Србије и Шумадије и Западне Србије по хотелима виших категорија. Рад „*Smart tourism – the digital revolution in the tourism sector*“ настоји да укаже на новонастали облик туризма – паметни туризам и са њим концепт паметних хотела, као савремени тренд у области хотелијерства. Кроз рад су објашњени системи аутоматизације, као и бројне савремене апликације које се користе у раду хотела, а потпомогнуте су употребом информационо-комуникационе технологије, која је важан стратешки алат за пословање хотела и високо персонализоване услуге намењене гостима.

Заштитна животине средине и очување њеног квалитета током времена актуелно је питање којим се кандидаткиња бави у својим радовима. Полазну основу рада „*Environmental aspects of the process of globalization – negative implications and crisis*“ чини уобичајена и временом доказана тврђња да глобализација угрожава животну средину, као и истицање еколошких последица глобализације, као битних препрека даљег економског и друштвеног развоја. Користећи се методологијом Индекса еколошких перформанси у раду је извршено рангирање земаља према еколошким перформансама и анализирano стање еколошке развијености у Србији и земљама у окружењу. У раду под називом „*Консеквенце ћроцеса глобализације на еколошке перформансе и привредни развој*“ се истражује веза између животне средине и економског развоја помоћу Индекса еколошких перформанси и GDP per capita за одабрану групу земаља. Применом квантитативних техника утврђено је да постоји међусобна зависност еколошких перформанси и GDP per capita, као и да је нужно да се упоредо са мерама за подстицање економског раста дефинишу и еколошке мере зарад заштите животне средине. Радом „*Environmental quality as a determinant of the competitiveness and the development of ecotourism in the Republic of Serbia*“ објашњава се неопходност усклађивања развоја туризма са концептом одрживог развоја услед високе зависности овог сектора од животне средине. Предмет истраживања рада је екотуризам који тежи очувању животне средине при обављању туристичке делатности. Очувана животна средина представља једну од фундаменталних конкурентских предности развоја туризма и стога је у раду истакнуто да Србија са великим бројем заштићених природних добара има значајну основу за развој екотуризма и репозиционирање на међународном тржишту.

Запажено активно учешће кандидаткиње на конференцијама и научним скуповима говори о њеном континуираном ангажовању у научном и стручном усавршавању. На тај начин се потврђује њено опредељење за усавршавање у области аграрне економије, руралног развоја, туризма, привредног развоја.

У својству сарадника у настави ван радног односа, кандидаткиња је била ангажована на Економском факултету у Нишу у извођењу вежби из предмета Аграрни менаџмент и Менаџмент у туризму током школске 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018 и 2018/2019 године. Као сарадник у настави, а касније и асистент за ужу научну област Привредни развој и економска политика од школске 2019/2020 године изводила је вежбе из следећих предмета: Аграрни менаџмент, Менаџмент у туризму, Економика индустрије, Индустриски менаџмент, Економика туризма, Национална економија, Економска политика и Регионална географија света. Извођење вежби из наведених предмета јасно указује на *педаонско искуство* кандидаткиње у оквиру предмета из уже научне области Привредни развој и економска политика.

Просечна оцена добијена од стране студената за извођење вежби из наведених предмета за школску 2015/2016 годину је 4,79, 2016/2017 годину 4,91, 2017/2018 годину 4,92, 2019/2020 годину је 4,50, 2020/2021 годину 4,53 док је за 2021/2022 годину 4,54. Високе оцене од стране студената резултат су ангажовања у припреми и извођењу вежби, као и консултација и континуираног праћења рада студената у циљу лакшег савладавања градива. Њена посвећеност у раду са студентима огледа се и у организовању посета Сајму туризма у Нишу, хотелу My Place, New City и туристичкој агенцији Aerotours.

О анђажовању кандидаткиње и раду са студентима говори и њено активно учешће на већем броју форума и студентских конференција. Овде се посебно истиче њено ангажовање у оквиру: VII семинара студената ФПН-а „Западни Балкан након проширења 2013”, Центар за друштвени дијалог и регионалне иницијативе; Семинара о женском предузетништву, Студенски парламент Економског факултета у Нишу; I Интернационалне конференције студената економије „Улога маркетинга у туризму”, Студенски парламент Економског факултета у Нишу; II форума младих економиста – Перспективе младих данас – од изазова до резултата, Студенска асоцијација НОВА; III форума младих економиста – Положај младих у савременој економији и изазови при запошљавању, Студенска асоцијација НОВА; II нишког саветовања младих економиста Србије са фокусом на нове технологије и трансфер знања, Друштво економиста Ниш.

У оквиру учешћа у *пројекти* Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије „Унапређење конкурентности јавног и приватног сектора умрежавањем компетенција у процесу европских интеграција Србије“ у периоду од 2014. до 2018. године, кандидаткиња је објавила већи број радова који су резултати рада на пројекту, а односе се на проблематику конкурентности у области пољопривреде и туризма. Такође, од 2020. године у својству истарживача на пројекту „Дигитална трансформација у функцији привредног развоја Републике Србије“ објавила је неколико радова у тематским зборницима посвећених примени савремене технологије у пољопривредној производњи.

Током ангажовања на Економском факултету, као сарадника ван радног односа, сарадника у настави и асистента, кандидаткиња је активно учествовала у организацији научног скupa „Регионални развој и демографски токови земаља Југоисточне Европе“ и међународне научне конференције поводом Дана факултета. Поред овога, током 2017. године, у оквиру активности Већа научног семинара Економског факултета у Нишу, ангажована је у организацији округлог стола на тему „Туристички производ Јужне и Источне Србије“. Више година уназад била је укључена у представљање Економског факултета у Нишу на различитим манифестацијама образовног карактера, као и промотивним активностима Факултета.

ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Имајући у виду укупни научно-истраживачки, стручни и педагошки рад кандидаткиње, Комисија констатује да је др Ивана Филиповић испунила све услове предвиђене Законом о високом образовању за избор асистента са докторатом за ужу научну област *Привредни развој и економска политика* на Економском факултету Универзитета у Нишу.

Комисија са задовољством предлаже Катедри за националну економију и финансије и Изборном већу Економског факултета у Нишу да др Ивану Филиповић изабере за асистента са докторатом за ужу научну област *Привредни развој и економска политика* на Економском факултету Универзитета у Нишу.

У Нишу и Крагујевцу, 2. новембра 2023. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

1. Соња Јовановић

Др Соња Јовановић, редовни професор
Економског факултета Универзитета у Нишу

2. Марија Ранђеловић

Др Марија Петровић Ранђеловић, редовни професор
Економског факултета Универзитета у Нишу

3. Лела Ристић

Др Лела Ристић, редовни професор
Економског факултета Универзитета у Крагујевцу